

Biskup Pavol, sluha sluhov Božích, spolu s otcami posvätného koncilu na večnú pamäť

PERFECTAE CARITATIS DEKRÉT O OBNOVE REHOLNÉHO ŽIVOTA

ÚVOD

1. SNAHA O DOKONALÚ LÁSKU zachovávaním evanjeliových rád má svoj pôvod v učení a príklade božského Majstra a javí sa ako žiarivé znamenie nebeského kráľovstva. Na to poukázal posvätný cirkevný snem už v konštitúcii *Lumen gentium*. Teraz však má v úmysle zaoberať sa životom a disciplínou ustanovizní, ktorých členovia skladajú sluby čistoty, chudoby a poslušnosti, a postarať sa o ich potreby podľa požiadaviek našich čias. Hneď od začiatku boli v Cirkvi muži a ženy, ktorí si zaumienili zachovávaním evanjeliových rád slobodnejšie nasledovať Krista a zbližša ho napodobňovať a viedli – každý svojím spôsobom – život zasvätený Bohu. Mnohí z nich z vnuknutia Ducha Svätého žili v samote alebo založili reholné rodiny, ktoré Cirkev svojou autoritou ochotne prijala a schválila. Tak sa z Božej vôle vyvinula obdivuhodná rozmanitosť reholných spoločností, ktorá vo veľkej miere prispela k tomu, že Cirkev je nielen pripravená na každý dobrý skutok (porov. 2 Tim 3, 17) a „na dielo služby, na budovanie Kristovho tela“ (Ef 4, 12), ale aj skrášlená rozličnými darmi svojich detí, javí sa ako nevesta ozdobená pre svojho ženícha (porov. Zjv 21, 2) a skrze ňu sa stáva známou Božia mnohotvárna múdrosť (porov. Ef 3, 10). Aj pri tejto veľkej rozmanitosti darov sa všetci, ktorých Boh volá žiť podľa evanjeliových rád a ktorí sa ich úprimne zaväzujú zachovávať, osobitným spôsobom zasväcujú Pánovi, aby nasledovali Krista, ktorý v čistote a chudobe (porov. Mt 8, 20; Lk 9, 58) svojou poslušnosťou až na smrť na kríži (porov. Flp 2, 8) vykúpil a posvätil človeka. A tak podnecovaní láskou, ktorú Duch Svätý rozlieva v ich srdciach (porov. Rim 5, 5), žijú čoraz väčšmi pre Krista a pre jeho telo, to jest pre Cirkev (porov. Kol 1, 24). Preto čím horlivejšie sa týmto sebadarovaním, ktoré zahŕňa celý život, spájajú s Kristom, tým sa život Cirkvi stáva bohatším a jej apoštolát plodnejším. Aby však Cirkev mala v súčasných okolnostiach väčší úžitok zo vzácnych hodnôt života zasväteného zachovávaním evanjeliových rád a jeho potrebného poslania, tento posvätný cirkevný snem ustanovil to, čo nasleduje. Ide iba o všeobecné zásady primeranej obnovy života a disciplíny reholí a – bez narušenia ich vlastnej povahy – aj spoločentiev so spoločným životom bez sľubov a sekulárnych inštitútov. Podrobnejšie ustanovenia o správnom výklade a uplatňovaní týchto zásad má však vydať po koncile kompetentná autorita.

Všeobecné normy primeranej obnovy

2. Primeraná obnova reholného života zahŕňa jednak ustavičný návrat k prameňom všetkých foriem kresťanského života a k prvotnému duchu ustanovizní, jednak ich prispôsobovanie zmeneným časovým podmienkam. Táto obnova sa má uskutočňovať z

podnetu Ducha Svätého a pod vedením Cirkvi podľa týchto zásad:

- a) Keďže najvyššou normou rehoľného života je nasledovanie Krista podľa evanjelia, všetky inštitúty ju musia pokladať za najvyššie pravidlo.
- b) Samotnej Cirkvi slúži na úžitok, keď inštitúty majú svoj vlastný charakter a svoje poslanie. Preto treba verne skúmať a zachovávať ducha zakladateľov a ich vlastné zámery, ako aj zdravé tradície, lebo toto všetko tvorí dedičstvo každého inštitútu.
- c) Všetky inštitúty nech sa zúčastňujú na živote Cirkvi a v súlade so svojím vlastným zameraním nech si osvojujú a podľa možnosti napomáhajú jej podujatia a zámery napríklad v oblasti biblickej, liturgickej, dogmatickej, pastoračnej, ekumenickej, misijnej a sociálnej.
- d) Inštitúty nech poskytujú svojim členom náležité vedomosti o postavení človeka, súčasných pomeroch a o potrebách Cirkvi, aby vedeli vo svetle viery múdro posúdiť stav terajšieho sveta a tak mohli, nadchnutí apoštolskou horlivosťou, účinnejšie pomáhať ľuďom.
- e) Keďže rehoľný život je zameraný predovšetkým na to, aby rehoľníci nasledovali Krista a boli spojení s Bohom zachovávaním evanjeliových rád, treba si dobre uvedomiť, že i to najdokonalejšie prispôsobenie sa potrebám svojej doby je neúčinné, ak ho neoživuje duchovná obnova, ktorú treba vždy uprednostniť aj pred vonkajšou apoštolskou činnosťou.

Praktické kritériá primeranej obnovy

3. Spôsob života, modlitby a činnosti sa majú vhodne prispôbiť súčasným fyzickým a psychickým podmienkam rehoľníkov, a pretože si to vyžaduje povaha jednotlivých inštitútov, aj potrebám apoštolátu, kultúrnym požiadavkám i sociálnym a hospodárskym podmienkam, a to všade, ale najmä v misijných krajinách.

Podľa tých istých kritérií nech sa preskúma aj spôsob vedenia inštitútov.

Preto treba náležite zrevidovať konštitúcie, direktória, knihy obyčají, modlitebníky, ceremoniály a iné zbierky tohto druhu: treba ich upraviť podľa uznesení tohto posvätného cirkevného snemu a zrušiť zastarané predpisy.

Zodpovední za obnovu

4. Bez spolupráce všetkých členov inštitútu nemožno dosiahnuť účinnú obnovu a požadované prispôsobenie.

Avšak určovať smernice, vydávať zákony a stanovovať vyhovujúci a rozumný čas skúšky vo veci primeranej obnovy je oprávnená jedine kompetentná autorita, zvlášť generálne kapituly so schválením – nakoľko je to potrebné – Apoštolskej stolice alebo miestnych ordinárov podľa náležitých právnych noriem. Vo veciach týkajúcich sa osudov celého inštitútu nech sa však predstavení vhodným spôsobom poradia so svojimi podriadenými a nech ich vypočujú.

Na primeranú obnovu ženských mníšskych kláštorov možno si vyžiadať aj hlasy a konzultácie zhromaždení federácií alebo iných legitímne zvolaných zhromaždení.

Nech však všetci majú na pamäti, že nádej na obnovu treba skladať skôr do vernejšieho zachovávaní pravidiel a konštitúcií než do rozmnožovania zákonov.

Prvky spoločné všetkým formám reholného života

5. Členovia každého inštitútu nech si predovšetkým uvedomia, že keď sa zaviazali na evanjeliové rady, odpovedali na Božie volanie, aby tak nielen zomreli hriechu (porov. Rim 6, 11), ale aj sa zriekli sveta a žili jedine Bohu. Veď celý svoj život dali do jeho služby: ide tu o osobitné zasvätenie, prameniace z krstného zasvätenia, ktoré je jeho plnším vyjadrením. A keďže toto ich sebaobetovanie prijala Cirkev, nech vedia, že sa oddali aj jej službe. Služba Bohu ich musí nadchýnať a podnecovať do cvičenia sa v čnostiach, najmä v poníženosti, poslušnosti, odvahe a čistote, ktorými sa stávajú účastníkmi na Kristovom zrieknutí sa seba samého (porov. Flp 2, 7 - 8) a zároveň na jeho živote v Duchu (porov. Rim 8, 1 - 13).

Nech teda rehoľníci, verní svojim sľubom, zanechajú všetko z lásky ku Kristovi (porov. Mk 10, 28) a ako to jedine potrebné (porov. Lk 10, 42) nech ho nasledujú (porov. Mt 19, 21), nech počúvajú jeho slová (porov. Lk 10, 39) a nech sú zaujatí starostlivosťou o jeho veci (porov. 1 Kor 7, 32).

Preto je potrebné, aby členovia každého inštitútu nadovšetko hľadali jedine Boha, spájali kontempláciu -, ktorou sa mu oddávajú myslou a srdcom -, s apoštolskou láskou, ktorou sa usilujú spolupracovať na diele vykúpenia a rozširovať Božie kráľovstvo.

Prvenstvo duchovného života

6. Tí, čo sa zaväzujú zachovávať evanjeliové rady, nech nadovšetko hľadajú a milujú Boha, ktorý si prv zamiloval nás (porov. 1 Jn 4, 10), nech sa za každých okolností usilujú viesť život s Kristom ukrytý v Bohu (porov. Kol 3, 3), ktorý je zdrojom a podnecovateľom lásky k blížnemu na spásu sveta a budovanie Cirkvi. Táto láska oživuje a usmerňuje i samo zachovávanie evanjeliových rád.

Preto nech členovia inštitútov vytrvalo a horlivo pestujú ducha modlitby i modlitbu samu, čerpajúc z rýdzich prameňov kresťanskej spirituality. Najmä nech každodenne berú do rúk Sväté písmo, aby čítaním a rozjímaním svätých kníh získali „vznešenosť poznania Krista Ježiša“ (Flp 3, 8). Nech v duchu Cirkvi srdcom i ústami slávia posvätnú liturgiu, najmä posvätné tajomstvo Eucharistie, a nech týmto výdatným prameňom udržiavajú svoj duchovný život.

Takto posilňovaní pri stole Božieho zákona a svätého oltára, nech majú v bratskej láske údy Kristovho tajomného tela a nech si synovsky ctia a milujú duchovných pastierov. Nech v čoraz plnšej miere žijú a cítia s Cirkvou a nech sa úplne zasvätia jej poslaniu.

Inštitúty s výlučne kontemplatívnym zameraním

7. Hoci potreba činného apoštolátu je naliehavá, v Kristovom tajomnom tele, v ktorom „všetky údy nekonajú tú istú činnosť“ (Rim 12, 4), majú vždy význačné miesto inštitúty úplne zamerané na kontempláciu, takže ich členovia sa venujú jedine Bohu v samote a mlčaní, v ustavičnej modlitbe a horlivom pokání. Veď ony prinášajú Bohu výbornú obeť chvály,

prehojným ovocím svätosti obohacujú Boží ľud, príkladom ho povzbudzujú a tajomnou apoštolskou plodnosťou zvelaďujú. Takto sú ozdobou Cirkvi a žriedlom nebeských milostí. Ich spôsob života nech sa však upraví podľa uvedených zásad a kritérií primeranej obnovy. A pritom nech sa čo najsvedomitejšie zachová ich odlúčenosť od sveta, ako aj cvičenia vlastné kontemplatívne životu.

Inštitúty zasvätené apoštolskej činnosti

8. V Cirkvi jestvujú mnohé kňazské i laické inštitúty, ktoré sa venujú rozmanitým apoštolským dielam. Dary – podľa milosti, ktorej sa im dostalo – majú rozličné: a tak kto má dar služby, nech ho uplatňuje v rozličných službách, kto dar vyučovania, nech vyučuje, alebo kto má dar povzbudzovania, nech povzbudzuje; kto dáva, tak nezištne; kto preukazuje milosrdenstvo, tak radostne (porov. Rim 12, 6 – 8). „Dary milosti sú rozličné, ale Duch je ten istý“ (1 Kor 12, 4).

V týchto inštitútoch apoštolská a charitatívna činnosť patrí k samej podstate rehoľného života ako posvätná služba a osobitné dielo lásky, ktoré im zverila Cirkev a ktoré majú vykonávať v jej mene. Preto celý rehoľný život členov má prenikať apoštolský duch a všetku apoštolskú činnosť má stvárňovať rehoľný duch. Aby teda rehoľníci zodpovedali predovšetkým svojmu povolaniu nasledovať Krista a slúžili samému Kristovi v členoch jeho mystického tela, ich apoštolská činnosť musí vychádzať z dôverného spojenia s ním. A práve tým sa živí i láska k Bohu a blížnemu.

Preto nech tieto inštitúty účelne prispôbia svoje pravidlá a zvyky požiadavkám apoštolátu, ktorému sa venujú. Keďže však rehoľný život zasvätený apoštolskej činnosti má mnohoraké formy, je potrebné, aby sa pri jeho primeranej obnove bral zreteľ na túto rozmanitosť a aby sa v jednotlivých inštitútoch udržiaval život rehoľníkov v Kristovej službe prostriedkami zodpovedajúcimi cieľu.

Zachovávanie mníšskeho a kláštorného života

9. Nech sa verne zachováva a vo svojom čistom duchu tak na Východe, ako aj na Západe čoraz väčšmi zažiarí ctihodná ustanovizeň mníšskeho života, ktorá si v priebehu vekov získala vynikajúce zásluhy o Cirkev a ľudskú spoločnosť. Hlavnou úlohou mníchov je skromná a pritom vznešená služba Božej velebnosti vnútri kláštora, či sa už celkom venujú uctievaniu Boha životom v skrytosti, alebo sa oprávnene podujali na nejakú apoštolskú, prípadne charitatívnu činnosť. Zachovávajúc teda svojráz vlastného inštitútu, nech obnovia svoje dávne blahodarné tradície a nech ich prispôbia terajším potrebám, aby kláštory boli akoby ohniskami povznesenia kresťanského ľudu.

Podobne aj rehole, ktoré podľa svojich pravidiel alebo konštitúcií úzko spájajú apoštolský život s chórovou modlitbou a mníšskou disciplínou, nech dajú do súladu svoj spôsob života s požiadavkami pre ne vhodného apoštolátu tak, aby verne zachovali svoj životný štýl, keďže je pre Cirkev mimoriadne užitočný.

Laický reholný život

10. Reholný život laikov, tak mužov, ako aj žien, je sám osebe úplným stavom zachovávanía evanjeliových rád. Keďže je taký veľmi osožný pastoračnému poslaniu Cirkvi pri výchove mládeže, ošetrovaní chorých a pri iných službách, posvätný cirkevný snem ho má v hlbokjej úcte, utvrdzuje jeho členov v povolání a povzbudzuje ich, aby prispôsobili svoj život súčasným požiadavkám.

Posvätný cirkevný snem vyhlasuje, že niet nijakej prekážky, aby v reholiach bratov niektorí členovia - a to bez ujmy laického charakteru ich spoločenstva - z rozhodnutia generálnej kapituly prijali svätenia a tak mohli vykonávať potrebnú kňazskú službu vo svojich domoch.

Sekulárne inštitúty

11. Hoci svetské inštitúty nie sú reholnými ustanovizňami, predsa sú cirkevne schválenou formou pravého a úplného zachovávanía evanjeliových rád vo svete. Toto zachovávanie rád robí mužov i ženy, laikov i klerikov žijúcich vo svete zasvätenými. Preto nech sa usilujú predovšetkým úplne sa darovať Bohu v dokonalej láske. Inštitúty samy nech si zachovávajú svoj vlastný a osobitný - to jest sekulárny - charakter, aby mohli všade a účinne apoštolovať vo svete a akoby zvnútra sveta, veď pre tento apoštolát vznikli.

Nech si však dobre uvedomia, že by nemohli plniť túto významnú úlohu, keby ich členovia neboli dôkladne formovaní vo veciach božských i ľudských, aby naozaj boli ako kvas vo svete na posilnenie a vzrast Kristovho tela. Nech teda predstavení starostlivo dbajú najmä o duchovnú výchovu, ako aj o ďalšiu formáciu členov.

Reholné sľuby

a) Čistota

12. Čistotu „pre nebeské kráľovstvo“ (Mt 19, 12), na ktorú sa reholníci zaväzujú, treba pokladať za výnimočný dar milosti. Jedinečným spôsobom totiž oslobodzuje ľudské srdce (porov. 1 Kor 7, 32 - 35), aby sa zapálilo väčšou láskou k Bohu a k všetkým ľuďom, a preto je osobitným znamením nebeských dobier a pre reholníkov veľmi vhodným prostriedkom horlivo sa venovať Božej službe a apoštolskej činnosti. Tak všetkým veriacim pripomínajú ono Bohom ustanovené obdivuhodné zasnúbenie, ktoré sa vo svojej plnosti zjaví v budúcom veku a pre ktoré jediným ženíchom Cirkvi je Kristus.

Je potrebné, aby reholníci, v snahe verne zachovávať svoj sľub, verili Pánovým slovám a dôverovali v Božiu pomoc; nech si nezakladajú na vlastných silách, ale nech sa umrŕtvujú a bedlia nad svojimi zmyslami. Nech nezanedbávajú ani prirodzené prostriedky, ktoré sú na ošoh duševnému i telesnému zdraviu. Tak ich nebudú môcť ovplyvniť klamné náuky, ktoré vyhlasujú dokonalú zdržanlivosť za nemožnú alebo škodlivú pre rozvoj človeka, a vedení akoby duchovným citom, budú vedieť odmietnuť všetko, čo ohrozuje čistotu. Okrem toho nech všetci, najmä predstavení, pamätajú, že čistotu možno zachovávať istejšie, keď v spoločnom nažívaní prekvitá medzi reholníkmi pravá bratská láska.

Pretože zachovávanie dokonalej zdržanlivosti úzko súvisí s najhlbšími sklonmi ľudskej prirodzenosti, kandidáti sa nemajú prijímať ani byť pripustení k slubu čistoty skôr ako po naozaj dostatočnom skúšobnom čase, a až keď dosiahli potrebnú psychickú a citovú zrelosť. Treba ich nielen upozorniť na nebezpečenstvá, ktorým je čistota vystavená, ale ich aj vychovávať takým spôsobom, aby prijali Bohu zasvätený celibát i ako prospešný integrálnemu rozvoju celej svojej osobnosti.

b) Chudoba

13. Nech rehoľníci nasledujú Krista svedomitým zachovávaním dobrovoľnej chudoby, ktoré je najmä dnes jeho veľmi cenným znamením, a ak treba, nech sa chudoba prejaví aj novými formami. Ňou sa majú zúčastňovať na chudobe Krista, ktorý, hoci bol bohatý, stal sa pre nás chudobným, aby sme sa my obohatili jeho chudobou (porov. 2 Kor 8, 9; Mt 8, 20).

Čo sa týka rehoľnej chudoby, nestačí sa iba podriaďovať predstaveným pri užívaní majetkov, ale je potrebné, aby boli rehoľníci chudobní skutočne i v duchu a zhromažďovali si poklady v nebi (porov. Mt 6, 20).

Nech sa každý z nich cíti vo svojej činnosti viazaný všeobecným zákonom práce. A takto si zaobstarávajú prostriedky potrebné na živobytie a pre svoje diela, nech sa zbavia akejkolvek prepíatej ustarostenosti a nech sa zveria prozreteľnosti nebeského Otca (porov. Mt 6, 25).

Rehoľné kongregácie môžu vo svojich konštitúciách dovoliť, aby sa členovia zriekli dedičstva, ktoré nadobudli alebo nadobudnú.

So zreteľom na miestne podmienky inštitúty nech sa samy usilujú vydávať akoby kolektívne svedectvo o chudobe a nech venujú nejakú čiastku svojich majetkov na iné potreby Cirkvi a na podporu chudobných, ktorých majú všetci rehoľníci milovať Kristovou láskou (porov. Mt 19, 21; 25, 34 - 46; Jak 2, 15 - 16; 1 Jn 3, 17). Provincie a domy jednotlivých inštitútov nech sa navzájom delia o svoje hmotné prostriedky, aby tie, ktoré majú viacej, pomáhali tým, ktorí trpia nedostatkom.

Hoci inštitúty majú v zhode s pravidlami a konštitúciami právo vlastniť všetko potrebné na živobytie a činnosť, predsa nech sa vystríhajú akéhokolvek prepychu, nadmerného zisku a hromadenia majetkov.

c) Poslušnosť

14. Slubom poslušnosti prinášajú rehoľníci seba samých ako obeť Bohu úplným zasvätením svojej vôle a tak sa pevnejšie a istejšie spájajú so spasiteľnou Božou vôľou. Teda podľa príkladu Ježiša Krista, ktorý prišiel plniť Otcovu vôľu (porov. Jn 4, 34; 5, 30; Hebr 10, 7; Ž 39, 9), vzal si prirodzenosť sluhu (Flp 2, 7) a v utrpení sa naučil poslušnosti (porov. Hebr 5, 8), rehoľníci sa pod vplyvom Ducha Svätého s vierou podriaďujú predstaveným ako Božím zástupcom a pod ich vedením sa dávajú do služby všetkým bratom v Kristu, ako sám Kristus z poslušnosti Otcovi slúžil svojim bratom a položil svoj život ako výkupné za mnohých (porov. Mt 20, 28; Jn 10, 14 - 18). Takto sa účinnejšie zaväzujú slúžiť Cirkvi a usilujú sa dospieť „k

miere plného Kristovho veku“ (Ef 4, 13).

Nech teda rehoľníci v duchu viery a z lásky k Božej vôli pokorne a úctivo poslúchajú svojich predstavených podľa pravidiel a konštitúcií, dávajúc pri plnení rozkazov a pri vykonávaní úloh, ktoré im boli zverené k dispozícii schopnosti rozumu a vôle, ako i dary prírody a milosti, vo vedomí, že spolupracujú na budovaní Kristovho tela podľa Božích plánov. Takto rehoľná poslušnosť nielenže neponižuje ľudskú dôstojnosť, ale privádza ju k zrelosti tým, že zväčšuje slobodu Božích detí.

A predstavení, keďže sa budú zodpovedať za duše, (porov. Hebr 13, 17) ktoré im boli zverené, nech vnímaví pri plnení svojej funkcie k Božej vôli, uplatňujú svoju autoritu ako službu bratom, a tak im preukazujú lásku, akou ich miluje Boh. Nech usmerňujú podriadených ako Božie deti, s úctou k ľudskej osobe človeka, nech ich vedú k dobrovoľnej podriadenosti. Preto nech im ponechávajú náležitú slobodu, zvlášť čo sa týka sviatosti pokánia a duchovného vedenia. Nech vedú svojich členov k spolupráci v aktívnej a zodpovednej poslušnosti pri plnení ich povinností a preberaní iniciatívy. Nech ich teda ochotne vypočujú a pomáhajú ich spoločnému úsiliu na osoh inštitútu i Cirkvi. Pritom však predstaveným zostáva právomoc rozhodovať a nariadovať, čo treba robiť.

Kapituly a rády nech verne plnia úlohu, ktorá sa im zveruje v spravovaní, a nech všetci členovia svojím spôsobom prejavujú zainteresovanosť o dobro celej komunity.

Spoločný život

15. Spoločným životom podľa príkladu prvotnej Cirkvi, v ktorej množstvo veriacich malo jedno srdce a jednu dušu (porov. Sk 4, 32), živení náukou evanjelia, posvätnou liturgiou a najmä Eucharistiou, nech rehoľníci zotrávajú v modlitbe a v spoločenstve toho istého ducha (porov. Sk 2, 42). Rehoľníci ako Kristove údy nech sa v bratskom nažívaní navzájom predbiehajú v úctivosti (porov. Rim 12, 10) a nech si pomáhajú jeden druhému niesť bremená (porov. Gal 6, 2). Keď sa totiž Božia láska skrze Ducha Svätého rozlieva v srdciach (porov. Rim 5, 5), komunita sa ako ozajstná rodina zhromaždená v mene Pána teší jeho prítomnosti (porov. Mt 18, 20). Veď láska je naplnením zákona (porov. Rim 13, 10) a zväzkom dokonalosti (porov. Kol 3, 14). A vieme, že ňou sme prešli zo smrti do života (porov. 1 Jn 3, 14). Veď bratská jednota dáva najavo Kristov príchod (porov. Jn 13, 35; 17, 21) a vyvíera z nej veľká apoštolská sila.

Aby sa medzi rehoľníkmi prehlbovali bratské zväzky, nech sa úzko zapájajú do života a činnosti komunity tí, ktorí sa nazývajú frátami, pomocnými bratmi, spolupracovníkmi alebo inými menami. Ak to okolnosti umožňujú, treba sa usilovať, aby v ženských inštitútoch žil iba jeden druh sestier. V takom prípade nech sa ponechá jedine ten rozdiel medzi osobami, ktorý si vyžadujú rozdielne činnosti, na aké sestry určuje osobitné Božie povolanie alebo osobitné schopnosti.

Avšak mužské kláštory a inštitúty, ktoré sa neskladajú zo samých laikov, môžu podľa svojho určenia a v súlade s konštitúciami prijímať takým istým spôsobom klerikov i laikov, a to s rovnakými právami a povinnosťami, pravda, okrem tých, ktoré vyplývajú z prijatia sviatosti posvätného stavu.

Klauzúra mníšok

16. Pápežská klauzúra mníšok výlučne kontemplatívneho života nech zostane v platnosti, ale po vypočutí želaní samých kláštorov ju treba prispôbiť časovým a miestnym podmienkam a zrušiť zastarané zvyky.

Avšak ostatné mníšky, ktoré sa podľa pravidiel venujú vonkajšej apoštolskej činnosti, treba spod pápežskej klauzúry vyňať, aby mohli lepšie plniť svoje apoštolské povinnosti. Musia však zachovávať klauzúru podľa svojich konštitúcií.

Reholné rúcho

17. Reholné rúcho ako znak zasvätenia nech je jednoduché, skromné, chudobné a pritom slušné. Okrem toho nech vyhovuje zdravotným požiadavkám a nech sa prispôbí časovým i miestnym okolnostiam a pracovným potrebám. Rúcho rehoľníkov, ako aj rehoľníčok, ktoré nezodpovedá týmto predpisom, treba zmeniť.

Formácia členov reholí

18. Primeraná obnova inštitútov závisí predovšetkým od formácie ich členov. Preto sa rehoľníci, ktorí nie sú klerikmi, ako aj rehoľníčky nemajú hneď po noviciáte určiť na apoštolskú činnosť, ale má sa primerane pokračovať v ich náboženskej, apoštolskej, odbornej a technickej formácii v domoch na to určených, aby si získali aj požadovanú kvalifikáciu.

Aby však prispôbenie rehoľného života súčasným potrebám nebolo iba vonkajšie a tí, ktorí sa podľa pravidiel venujú vonkajšiemu apoštolátu, neboli nespôsobilí plniť svoju úlohu, treba každému z nich primerane jeho rozumovým a osobným schopnostiam poskytnúť vhodné vedomosti o mentalite a zvykoch v živote súčasnej spoločnosti. Táto formácia sa má viesť tak, aby zosúladením svojich zložiek viedla k harmonickej jednote ich života.

Rehoľníci nech sa usilovne snažia počas celého života zdokonaľovať si toto duchovné, odborné, náboženské a technické vzdelanie a predstavení nech im podľa možnosti poskytujú na to príležitosť, prostriedky a čas.

Predstavení majú ďalej povinnosť postarať sa o čo najlepší výber a dôkladnú prípravu vychovávateľov, duchovných vodcov a pedagógov.

Zakladanie nových inštitútov

19. Pri zakladaní nových inštitútov treba si dôkladne zvážiť, či sú potrebné, alebo aspoň veľmi užitočné, a či majú predpoklady na rozvoj, aby neobozretne nevznikali zbytočné inštitúty neschopné života. Osobitne v mladých cirkvách treba napomáhať a rozvíjať také formy rehoľného života, ktoré berú do úvahy povahu a správanie obyvateľstva, ako aj miestne zvyky a podmienky.

Činnosti inštitútu

20. Inštitúty nech verne udržiavajú a realizujú svoje aktivity a s prihliadnutím na záujmy všeobecnej Cirkvi a diecéz nech ich prispôsobujú časovým a miestnym potrebám. Pritom nech používajú vhodné, hoci aj nové prostriedky a nech opúšťajú také diela, ktoré dnes už nezodpovedajú duchu a vlastnej povahe inštitútu.

Nech sa v inštitútoch plne zachováva misijný duch a nech sa primerane svojmu zameraniu prispôsobí súčasným podmienkam, aby sa evanjelium čo najúčinnejšie ohlasovalo všetkým národom.

Inštitúty a kláštory na úpadku

21. Inštitútom a kláštorom, ktoré podľa úsudku Svätej stolice - po vypočutí zainteresovaných miestnych ordinárov - neposkytujú opodstatnenú nádej na ďalší rozvoj, nech sa zakáže prijímať novicov. Podľa možnosti nech sa zlúčia s iným, prekvitajúcim inštitútom alebo kláštorom, ktorý sa od nich veľmi nelíši svojím zameraním a duchom.

Združovanie rehoľných inštitútov

22. Inštitúty a kláštory sui iuris, pokiaľ je to vhodné, nech sa so schválením Svätej stolice zoskupujú do federácií, ak nejakým spôsobom patria do tej istej rehoľnej rodiny; alebo do jednôt, ak majú takmer tie isté konštitúcie a zvyky i toho istého ducha, najmä ak sú primalé; alebo do združení, ak sa venujú tým istým alebo podobným dielam apoštolátu.

Konferencie vyšších predstavených

23. Konferencie alebo rady vyšších predstavených, ktoré ustanovila Svätá stolica, keďže môžu značne prispieť k plnšiemu dosiahnutiu cieľa jednotlivých inštitútov, treba podporovať a viesť k účinnejšej spolupráci na osov Cirkvi, k správnejšiemu rozmiestňovaniu pracovníkov evanjelia na určitom území a k rokovaniam o spoločných rehoľných záležitostiach. Vo veci apoštolskej činnosti nech sa zabezpečí náležitá koordinácia a spolupráca s biskupskými konferenciami.

Konferencie tohto druhu sa takisto môžu zriaďovať aj pre sekulárne inštitúty.

Rehoľné povolania

24. Kňazi a kresťanskí vychovávateľia nech vyvíjajú vážne úsilie v záujme ďalšieho rozvoja náležite a starostlivo vybraných rehoľných povolaní, ktorý by plne zodpovedal potrebám Cirkvi. Aj v pravidelných kázňach nech sa čo najčastejšie hovorí o evanjeliových radách a o voľbe rehoľného stavu. Rodičia, ktorí kresťansky vychovávajú svoje deti, nech pestujú a chránia v ich srdciach rehoľné povolanie.

Inštitúty môžu propagovať informácie o sebe, aby vzbudzovali nové povolania a hľadali si kandidátov, a to pod podmienkou, že tak robia so žiaducou rozvážnosťou a dodržiavajú predpisy Svätej stolice i miestneho ordinára.

Nech však rehoľníci pamätajú, že najlepším odporúčaním ich inštitútu a najlepšou výzvou na

rehoľný život je príklad ich vlastného života.

Záver

25. Inštitúty, pre ktoré sú určené tieto smernice primeranej obnovy, nech promptne svedčia o svojom božskom povolaní a súčasnom poslaní v Cirkvi. Posvätný koncil si totiž vysoko cení ich čistý, chudobný a poslušný spôsob života, ktorého vzorom je sám Kristus Pán, a vkladá pevnú nádej do ich tak veľmi požehnanej skrytej i zjavnej činnosti. Preto nech všetci rehoľníci šíria Kristovu dobrú zvesť po celom svete neporušenou vierou, láskou k Bohu a blížnemu, milovaním kríža a nádejou na budúcu slávu, aby ich svedectvo všetci videli a oslavovali nášho Otca, ktorý je na nebesiach (porov. Mt 5, 16). A tak na orodovanie preláskavej Bohorodičky Panny Márie, „ktorej život je pre všetkých pravidlom konania“¹, budú sa deň čo deň vzmaáhať a prinášať čoraz hojnejšie ovocie spásy.

Všetko, čo je, v celku i v jednotlivostiach ustanovené v tomto dekréte, odobrili otcovia posvätného koncilu. A my to apoštolskou mocou, ktorú sme dostali od Krista, spolu s ctihodnými otcami v Duchu Svätom schvaľujeme, nariaďujeme a ustanovujeme. A prikazujeme, aby sa toto koncilové ustanovenie uverejnilo na Božiu slávu..

V Ríme pri svätom Petrovi 28. októbra 1965

Pavol, biskup Katolíckej cirkvi

(Nasledujú podpisy koncilových otcov.)

—

POZNÁMKY:

1 SVÄTÝ AMBRÓZ, De virginitate, 1.II, c. II, č. 15.